

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-373/15
R: 03-05; 05-05;08-05/15

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO
I VODNO GOSPODARSTVO BRČKO DISTRIKTA BiH
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2014. godine**

Brčko, kolovoza 2015. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
1. UVOD.....	7
2. OPĆI DIO.....	7
3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE	9
4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE.....	10
5. NALAZI I PREPORUKE.....	10
5.1. RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA.....	10
5.2. PLAN I REALIZACIJA PLANOM PREDVIĐENIH ZADATAKA.....	11
5.3. PRIHODI I PRIMITCI	11
5.4. PLANIRANJE I IZVRŠENJE PRORAČUNA.....	12
5.4.1. <i>Izdatci za energiju</i>	12
5.4.2. <i>Tekuće dotacije</i>	13
5.5. PRORAČUN KAPITALNIH POTREBA	15
5.6. OSTALI NALAZI	15
GODIŠNJI POPIS SREDSTAVA I IZVORA SREDSTAVA NA DAN 31. 12. 2014. GODINE.....	15
6. KOMENTAR.....	16
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI.....	18

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8., telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizija-bd.ba

MENADŽMENTU ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje **1. 1. - 31. 12. 2014.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Voditelj Odjela je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju, kao primjerenost i ponašanje revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08 i 29/14) i primjenljivom okviru ISSAI revizijskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne radi izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2014. godine skrećemo pozornost na sljedeće:

- Odjel je iz odobrenih sredstava za dotacije pojedincima za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu, izvršio isplatu neisplaćenih ili prenesenih zahtjeva za poticaj iz prethodne 2013. godine, u iznosu od **3.823.942,83 KM**. Stvorene su obveze u iznosu od **4.705.782,21 KM** na teret Proračuna za 2015. godinu, koje se odnose na podnesene a neisplaćene zahtjeve tijekom 2014. godine, čija je proizvodnja završena u 2014. godini. Odjel nije postupio po odredbama **članka 28 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH** i članka 6 **Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH** za 2014. godinu. (*točka 5.4.3. Izvješća*).
- Odjel je **dva puta priznao rashod** u iznosu od **2.661,66 KM**, koji se odnosi na utrošak električne energije za mjesec studeni 2014. godine, što nije sukladno članku 5 Odluke o utvrđivanju računovodstvene politike za proračunske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH, u dijelu provedbe kontrole knjigovodstvene isprave.

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijsko poslovanje Odjela, tijekom **2014.** godine, **zbog učinaka navoda** danih u kvalifikacijama u prethodnom pasusu, nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora
Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor
Nekir Suljagić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja, Odjela za 2014. godinu, konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a radi njihovog otklanjanja dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjel do sada donesene pravilnike o internoj kontroli ažurira i prilagodi uvjetima poslovanja i novoj lokaciji Odjela.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sustava internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola, a radi efikasnog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

Potrebno je da Odjel prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna dosljedno primijeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna, a osobito u dijelu obuhvaćanja svih prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka koji se odnose na tekuću godinu i suštinskog obrazloženja uzroka i posljedica odstupanja značajnih pozicija u odnosu na plan i izvršenje prethodne godine.

Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje obveza po osnovi duga za električnu energiju.

Potrebno je vršiti kontrolu knjigovodstvenih isprava prije njihovog ovjeravanja od strane rukovoditelja, kako je to propisano Odlukom o utvrđivanju računovodstvene politike za proračunske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjel radi uspostavljanja učinkovite kontrole izdataka za ove namjene, kontinuirano prati i dokumentira količinu izvršenih usluga laboratorijskih ispitivanja krvi krava i junica.

Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje stanja ostvarenih dotacija pojedincima sa stanjem u Glavnoj knjizi.

Potrebno je da Odjel dosljedno primjenjuje odredbe Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, radi sprečavanja nastanka značajnih prekoračenja proračunom odobrenih sredstava.

Odjel je obvezan, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH, stvarati obveze, rashode ili opterećenja isključivo u okviru odobrenih proračunskih sredstava.

Potrebno je utvrditi način i metode praćenja ispunjavanja uvjeta za ostvarenje prava na poticaj propisanih Zakonom.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputom.

Potrebno je popisom sredstava Odjela, zapisnikom obuhvatiti i donirana sredstva zatečena na dan 31.12. tekuće godine.

NALAZI I PREPORUKE OBAVLJENE REVIZIJE FINACIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA POLJOPRIVREDU, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO

1. UVOD

Obavili smo reviziju finacijskog poslovanja Odjela za **2014.** godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na temelju godišnjeg plana revizija. Revizija je, primjenom adekvatnih metoda, obavljena u razdoblju travanj – lipanj 2015. godine.

2. OPĆI DIO

Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodno gospodarstvo, kao sastavni dio javne uprave, osnovan je sukladno Statutu Brčko distrikta BiH i Zakonu o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, te Organizacijskom planu Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Organizacijski plan).

Odjel izvršava stručne, administrativne i druge poslove iz nadležnosti Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Vlade) koji se odnose na:

- provedbu zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Distrikta) iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva pod nadzorom i uputama gradonačelnika,
- poljoprivredu, šumarstvo i uzgoj životinja, razvitak, zaštitu i efektivno korištenje šumskog i poljoprivrednog fonda i uzgoja životinja,
- agroindustriju,
- veterinarsku djelatnost i veterinarsku javnu službu,
- zaštitu i unapređenje šuma,
- predlaganje politike investicijskog razvitka i politike cijena u oblasti poljoprivrede i šumarstva,
- tržišne intervencije i rezerve u oblasti poljoprivrede,
- ruralni razvitak,
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjela sukladno zakonu i propisima BiH i Skupštine ili dužnosti naložene od gradonačelnika Distrikta.

Za izvršavanje poslova iz nadležnosti ovog odjela, na način propisan člankom 2 Organizacijskog plana, utvrđeni su sljedeći pododjeli:

1. Pododjel za poljoprivredu,
2. Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo,
3. Pododjel za veterinarstvo,
4. Pododjel za analizu i administrativnu potporu.

Pododjel za poljoprivredu nadležan je za:

- Razvitak i promicanje poljoprivredne proizvodnje i stočarstva na području Distrikta,
- Pružanje savjetodavnih usluga iz oblasti poljoprivrede i stočarstva;
- Stvaranje uvjeta u Distriktu za postprivatizacijsko investiranje;

- Povezivanje primarne poljoprivredne proizvodnje i prehrambene industrije u Distriktu.

Pododjel za šumarstvo i vodno gospodarstvo nadležan je za:

- Provedbu zakonskih propisa iz oblasti šumarstva, lovstva, a radi racionalnog korištenja i zaštite postojećeg šumskog fonda, racionalnog korištenja i zaštite lovišta;
- Donošenje planova i programa, te implementacija odobrenih projekta iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnog gospodarstva, te koordinacija s međunarodnim organizacijama koje financiraju projekte iz navedenih oblasti u nadležnosti odjela;
- Provedbu upravnog postupka sukladno zakonu i zakonskim propisima iz oblasti šumarstva, lovstva i vodnoga gospodarstva;
- Čuvanje i zaštita šumskog fonda kroz organizirani rad čuvarske službe,
- Izradu godišnjeg plana gospodarenja šumama i planova i programa za proširenu reprodukciju šuma;
- Obavljanje normativno-pravnih, studijsko-analitičkih, upravno-nadzornih poslova i poslova stručnog nadzora koji se odnosi na režim voda, uporabu i korištenje voda, zaštitu voda, hidromelioraciju, zaštitu od voda;
- Upravljanje, održavanje, planiranje, praćenje, te ubiranje sredstava vodnog doprinosa i
- Financiranje vodnogospodarskih objekata.

Pododjel za veterinarstvo nadležno je za:

- Publiciranje veterinarskih certifikata, uputa i potvrda;
- Veterinarske preglede proizvoda, sirovina prehrambenih proizvoda i njihovo obilježavanje, kao i veterinarske preglede stočne hrane, vode za napajanje životinja i otpadaka u proizvodnji, skladištenju i prometu radi osiguranja zdravstvene ispravnosti;
- Praćenje i kontrolu trgovine i uporabe lijekova u veterinarskoj medicini;
- Kontrolu učinkovitosti i štetnosti lijekova;
- Kontrolu zdravstvene ispravnosti prehrambenih proizvoda, otpadaka i stočne hrane, životinjskog sjemena, jajnih stanica i embriona, kao i vode za napajanje životinja;
- Vođenje registra životinja i objekata na regionalnoj i nacionalnoj razini sukladno propisima;
- Osposobljavanje jedinica za prvu veterinarsku pomoć civilne zaštite;
- Osiguravanje izvođenja kontrole imunosti;
- Osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija u prehrambenim proizvodima;
- Osiguravanje izvođenja i organizaciju praćenja ostataka štetnih materija kod životinja i stočne hrane;
- Uvođenje i razvijanje informacijskog sustava u veterinarstvu BiH.

Pododjel za analizu i administrativnu potporu nadležan je za:

- Izradu planova za ruralni razvitak sela koji odražavaju potrebe i aspiracije lokalnog stanovništva sukladno prirodnoj bazi resursa;
- Koordinaciju razvitka spomenutih planova od strane Vlade, nevladinih organizacija i donatora (što će koristiti kao osnova mikro-kreditnih linija pogodnih za razvitak malih poduzeća u ruralnim područjima);
- Odabiranje pilot-projekata za implementaciju na temelju ocjene ekonomskog i socijalnog učinka koje bi oni mogli imati. Ovi projekti će obuhvatiti sheme bitne za cijelu, a pogotovu ruralnu zajednicu;
- Kreiranje mjera koje mogu dovesti do povećanja zaposlenosti u nepoljoprivrednim djelatnostima u ruralnim područjima uključujući ovdje male sheme za započinjanje biznisa;
- Provedba aktivnosti upravljanja i koordinaciju projekata u Odjelu;
- Implementaciju projekata EU iz oblasti robnih i novčanih kredita;
- Monitoring kredita i projekata;
- Potporu osiguranja ruralnih kredita;
- Koordinaciju entitetskih, povezanih projektnih inicijativa.

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, koji je zadužen za zakonito, efikasno, pravodobno i ekonomično izvršavanje svih poslova iz nadležnosti Odjela, kao i efikasno rukovođenje, sustavno promicanje rada, saradnju s drugim tijelima i informiranje javnosti. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, koji vrše verifikaciju kolikoće i kakvoće obavljenih poslova izvršitelja u pododjelima, te pružaju pomoć voditelju Odjela u rukovođenju pojedinim oblastima ili područjima rada.

Organizacijskim planom su predviđena **64** zaposlenika, dok je na dan 31. 12. 2014. godine u Odjelu bilo **58** zaposlenika, tako da je 6 pozicija bilo ispražnjeno.

Odjel je smješten u vlastitom prostoru u Mostarskoj ulici 145 (zgrada bivšeg Instituta za uljarice).

3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjela za 2014. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjena sustava internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena radi pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE PRETHODNE REVIZIJE

Na temelju preporuka iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskog poslovanja Odjela za 2013. godinu Odjel je sastavio Akcijski plan broj: 05-000674/14 od 1. 8. 2014. godine, nakon čega je 22. 12. 2014. godine sastavio i Izvješće o realizaciji preporuka iz prethodne revizije.

Provedenom revizijom za 2014. godinu utvrdili smo da Odjel nije proveo mjere predviđene Akcijskim planom radi otklanjanja propusta i nepravilnosti u dijelu:

- funkcioniranja sustava internih kontrola kako bi se osigurala dosljedna primjena svih pisanih procedura i pravila kao i zakonskih i podzakonskih propisa,
- planiranja i realizacije proračunskih sredstava za tekuće dotacije sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH, Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH i Pravilniku o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Ostale preporuke dane u Izvješću o reviziji financijskog poslovanja Odjela za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2013. godine su implementirane.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je imati uspostavljen funkcionalan sustav internih kontrola, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istih je povoljno kontrolno okruženje koje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i ostalih propisa.

Radi uspostavljanja sustava internih kontrola Odjel je 2009. godine donio Pravilnik o internoj kontroli čišćenja prostorija i objekata koje koristi Odjel. Člankom 2 Pravilnika je regulirano da se čišćenje prostorija i objekata odnosi i na poljoprivrednu savjetodavnu službu smještenu u zgradi bivše PD "Posavina" Brčko. Također, Pravilnikom o internoj kontroli u Odjelu donesenim 2007. godine, je člankom 21 (Nazočnost na poslu) stavkom (1) regulirano da evidenciju nazočnosti, odnosno evidenciju odlaska i dolaska na posao za zaposlenike u Odjelu vode portiri na ulazu u zgradu Vlade i voditelji Pododjela.

S obzirom na činjenicu da je Odjel tijekom 2014. godine preselio iz zgrade Vlade na novu lokaciju, te da se objekt bivše PD "Posavina" više ne koristi, kao i da portiri Vlade nisu u mogućnosti voditi evidenciju nazočnosti na poslu, navedene pravilnike treba prilagoditi uvjetima poslovanja i novoj lokaciji Odjela.

Potrebno je da Odjel do sada donesene pravilnike o internoj kontroli ažurira i prilagodi uvjetima poslovanja i novoj lokaciji Odjela.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja za 2014. godinu utvrdili smo, da je sustav internih kontrola nezadovoljavajući u dijelu:

- sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna,
- usuglašavanja obveza po osnovi duga za električnu energiju kao i kontrole ispostavljenih računa za električnu energiju prije priznavanja istih,
- kontinuiranog praćenja i dokumentiranja količine izvršenih usluga na temelju zaključenih pojedinačnih ugovora,
- stvaranja obveza, odnosno rashoda izvan odobrenog Proračuna Odjela za 2014. godinu,
- pridržavanja propisanih rokova za vršenje popisa i sveobuhvatnog vršenja popisa.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sustava internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola, a radi efikasnog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

5.2. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Odjel je, sukladno svojim nadležnostima, izradio Program rada za 2014. godinu s pet ciljeva djelovanja u 2014. godini i dostavio ga Vladi Brčko distrikta BiH. Sukladno planiranim ciljevima, po isteku godine Odjel je izradio Izvješće o radu u kojem su za svaki planirani cilj obrađene aktivnosti koje su provedene tijekom godine.

Iz Izvješća o radu je vidljivo da je Odjel tijekom 2014. godine provodio planirane aktivnosti iz svoje nadležnosti, kao i aktivnosti u razdoblju elementarnih nepogoda i na sanaciji šteta. Odjel nije postigao rezultate u planiranim zakonodavnim aktivnostima, te je od pet zakona planiranih za usvajanje/izmjenu, tijekom 2014. godine, usvojen samo jedan zakon. Također, Odjel nije realiziralo aktivnosti vezane za sanaciju oštećenja pomoćnog ljetnog nasipa uz rijeku Savu u Vučilovcu i Krepšiću, kao i aktivnosti na zbrinjavanju pasa lotalica.

5.3. Prihodi i primitci

Odjel je za 2014. godinu planirao prihode u iznosu od **893.350,00 KM**, a ostvario u iznosu od **1.147.018,05 KM** ili 128,40 % od planiranih prihoda.

Prihodi se odnose na:

- **posebne naknade i pristojbe**, odnosno posebne vodnogospodarske naknade, naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma i naknade za izvršene veterinarsko-sanitarne preglede u zemlji;
- **prihodi od pružanja javnih usluga**, i to prihodi od prodaje drveta fizičkim osobama, sredstva za reprodukciju privatnih šuma i sredstva za reprodukciju šuma u vlasništvu Distrikta;

- **administrativne pristojbe**, pristojbe na uvjerenje o bavljenju poljoprivrednom proizvodnjom, na rješenja o dozvoli za uvoz, na zahtjev za polaganje ribolovačkih ispita, uvjerenja o položenom ribolovačkom ispitu, na zahtjeve za poticaj i rješenja o isplati poticaja.

Povećanje naplate prihoda u odnosu na plan bilo je kod posebnih vdogospodarskih naknada za izvađeni materijal iz vodotoka, gdje za 2014. godinu planirani prihodi iznose **80.000,00 KM**, a ostvareni su u iznosu od **399.439,92 KM**. Navedeno povećanje je rezultat naplate dugovanja iz prethodnih godina i pojačane kontrole eksploatacije materijala u tekućoj godini.

5.4. Planiranje i izvršenje proračuna

Odjelu je odobren proračun u iznosu od **11.749.493,80 KM**, od čega se na tekući proračun odnosi iznos od **10.298.718,20 KM** i na kapitalni iznos od **1.450.775,60 KM**.

Izvršenje tekućeg proračuna Odjela za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2014. godine iznosi **9.925.806,68 KM** ili **96,38 %** od odobrenog proračuna, što je prikazano u tablici broj 1, koja je u prilogu Izvješća.

Člankom 21 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna je utvrđena obveza proračunskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za financije, uz izvješće o realizaciji proračuna, dostave tekstualni dio s obrazloženjem strukture troškova, uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana i ocjenu očekivanog rezultata na koncu godine, najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i mjere koje će biti poduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja.

Uvidom u obrazloženja o realizaciji tekućeg i kapitalnog proračuna Odjela, uočili smo da se ista ne sastavljaju na razini Odjela, već na razini pododjela. Obrazloženja po pododjelima su dana samo za pojedine stavke i ne objašnjavaju uzroke odstupanja od plana po svim ekonomskim kodovima. Izuzev toga, obrazloženjem nisu obuhvaćeni realizirani izdatci proračuna kapitalnih potreba odobrenih za tekuću godinu na koju se odnosi financijsko izvješće, niti za realizirana sredstva trogodišnjeg kapitalnog proračuna.

Potrebno je da Odjel prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna dosljedno primijeni odredbe Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna, a osobito u dijelu obuhvaćanja svih prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka koji se odnose na tekuću godinu i suštinskog obrazloženja uzroka i posljedica odstupanja značajnih pozicija u odnosu na plan i izvršenje prethodne godine.

5.4.1. Izdatci za energiju

Izdatci za energiju za 2014. godinu odobreni su proračunom u iznosu od **63.000,00 KM**, a izvršeni u iznosu od **57.887,78 KM** ili **91,89 %** od odobrenog proračuna.

Na temelju dostavljenih računa za utrošenu električnu energiju ustanovili smo da je na računima, pored tekućih mjesečnih troškova, iskazan i dug iz prethodnog razdoblja. Iznos duga iz prethodnog razdoblja iskazan na pojedinačnom računu za Crpnu stanicu „Đurići” Vučilovac za studeni 2014. godine iznosi **45.344,37 KM**, dok je potrošnja za tekući mjesec iskazana u iznosu od **2.661,66 KM**. Uvidom u Nalog za prijenos sredstava smo ustanovili da Odjel vrši plaćanje mjesečnih izdataka samo za tekuće razdoblje, dok se dug iz prethodnog razdoblja ne izmiruje.

Pored navedenog, Uvidom u Nalog za prijenos sredstava broj: 182136 od 9. 12. 2014. godine i u Nalog broj 180774 od 31. 12. 2014. godine smo ustanovili da je Odjel **dva puta priznao rashod** u iznosu od **2.661,66 KM**, po računu broj: 83 od 30. 11. 2014. godine. Rashod se odnosi na utrošak električne energije za mjesec studeni 2014. godine za električno brojilo 17893922 Crpna stanicu „Đurići” Vučilovac.

Stavkom 4 člankom 5 Odluke o utvrđivanju računovodstvene politike za proračunske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH je regulirano da je potrebno izvršiti kontrolu knjigovodstvene isprave prije njezinog potpisivanja od strane rukovoditelja. Kontrola obuhvaća, između ostalog i utvrđivanje činjenica je li proračunska transakcija stvarno nastala. S tim u svezi Odjel nije osigurao pouzdano i dosljedno funkcioniranje kontrole knjigovodstvenih isprava i **priznao je nastalu transakciju dva puta**, što nije sukladno članku 5 navedene Odluke, u dijelu provedbe kontrole knjigovodstvene isprave.

Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje obveza po osnovi duga za električnu energiju.

Potrebno je vršiti kontrolu knjigovodstvenih isprava prije njihovog ovjeravanja od strane rukovoditelja, kako je to propisano Odlukom o utvrđivanju računovodstvene politike za proračunske korisnike i Trezor Brčko distrikta BiH.

5.4.2. Tekuće dotacije

Izdatci za tekuće dotacije za 2014. godinu odobreni su proračunom u iznosu od **7.587.250,00 KM**, a izvršeni u iznosu **7.579.918,01 KM** ili **99,90 %** od odobrenog proračuna.

Struktura odobrenih i izvršenih izdataka za tekuće dotacije, na temelju evidencije iz Glavne knjige, prikazana je kako slijedi:

R.B.	Naziv ekonomskog koda	Odobreno	Izvršeno	Postotak izvršenja
1	Dotacije pojedincima	7.528.250,00	7.520.918,01	99,90
2	Dotacije neprofitnim organizacijama	59.000,00	59.000,00	100,00
	U K U P N O	7.587.250,00	7.579.918,01	99,90

Dotacije pojedincima se odnose se na dotacije za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od **7.509.502,09 KM** i dotacije za nabavu šumskih sadnica za pošumljavanje i

popunjavanje sastojina na ime uplate sredstava za prostu reprodukciju šuma u privatnom vlasništvu u iznosu od **11.415,92 KM**.

Uvidom u pomoćnu evidenciju Odjela ustanovili smo da su dotacije pojedincima izvršene u iznosu od **7.509.426,69 KM**, i to kako slijedi:

1	Obveze za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. godine, a isplaćene u 2014. godini	3.823.942,83 KM
2	Isplaćene obveze za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2014. god.	3.685.483,86 KM
	Ukupno isplaćena sredstva u 2014. godini	7.509.426,69 KM

Odjel nije usuglasio stanje izvršenih dotacija pojedincima sa stanjem u glavnoj knjizi, tako da su po evidenciji glavne knjige isti izvršeni u iznosu od **7.509.502,09 KM**, a po pomoćnoj evidenciji u Odjelu u iznosu od **7.509.426,69 KM**.

Na temelju provedene revizije utvrdili smo da je Odjel iz odobrenih sredstava za dotacije pojedincima za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu izvršio isplatu prenesenih a neisplaćenih zahtjeva za poticaj iz prethodne, 2013. godine, u iznosu od **3.823.942,83 KM**, što predstavlja 50,92 % izvršenih sredstava u 2014. godini. Isplata je izvršena sukladno Odluci o odobravanju visine novčanih sredstava iz Proračuna Brčko distrikta BiH za 2014. godinu za neisplaćene zahtjeve za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji iz 2013. godine, broj: 13-000063/14 od 23. 1. 2014 godine, donesene od strane Vlade Brčko distrikta BiH. Odjel nije dosljedno primjenjivao odredbe članka 11 stavka 4 Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaje u poljoprivrednoj proizvodnji za 2014. godinu, kojim predlaže Vladi skraćivanje rokova za podnošenje novih zahtjeva u cilju sprečavanja značajnih prekoračenja odobrenih sredstava (sukladno članku 4 Zakona).

Potrebno je da Odjel izvrši usuglašavanje stanja ostvarenih dotacija pojedincima sa stanjem u Glavnoj knjizi.

Potrebno je da Odjel dosljedno primjenjuje odredbe Pravilnika o načinu i uvjetima za poticaj u poljoprivrednoj proizvodnji, radi sprečavanja nastanka značajnih prekoračenja proračunom odobrenih sredstava.

Tijekom 2014. godine podneseno je ukupno 5 004 zahtjeva za poticaj, a za koje je kandidiran iznos od 9.397.095,57 KM.

Za 1 720 podnesenih zahtjeva izvršena je isplata u iznosu od **3.685.483,86 KM** iz raspoloživih proračunskih sredstava za 2014. godinu, preostalih nakon isplate neisplaćenih zahtjeva za poticaj iz prethodne godine.

Za 3 284 zahtjeva, podnesena, također, tijekom 2014. godine, u iznosu od **5.711.611,71 KM**, prema raspoloživom proračunu **nedostajala su sredstva**. Od navedenog iznosa, **1.005.829,50 KM** se odnosi na poticaje za proizvodnju koja je započeta u 2014. i koja se završava u 2015. godini. Preostali neisplaćeni zahtjevi u iznosu od **4.705.782,21 KM** prelaze iznos sredstava odobrenih proračunom i predstavljaju obvezu koje je Odjel stvorio

na teret Proračuna za 2015. godinu, jer se odnose na proizvodnju koja je započeta i završena u 2014. godini. Prenošanjem obveza iz prethodne godine Odjel stvara zaduženje za tekući Proračun koje je za 2014. godinu iznosilo preko polovice odobrenog Proračuna. S tim u svezi možemo zaključiti da je Odjel stvorio veće obveze za poticaje za unapređenje poljoprivredne proizvodnje u odnosu na proračunom odobrena sredstva, što nije sukladno odredbama članka 28 stavka 2 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članka 6 Zakona o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH za 2014. godinu.

U prilog navedenoj tvrdnji, ističemo da je Odjel svojim Izvješćem o planiranim i utrošenim dotacijama za 2014. godinu br.: 13-000061/14 od 17. 4. 2015. godine, informiralo Vladu da će, ukoliko se nastavi dosadašnja praksa realizacije poticaja, kompletan iznos za poticaje u 2016. godini biti utrošen za prenesene obveze iz prethodne godine.

Odjel je obvezan, sukladno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Zakonu o izvršenju proračuna Brčko distrikta BiH, stvarati obveze, rashode ili opterećenja isključivo u okviru odobrenih proračunskih sredstava.

Sukladno članku 4 stavku 1 Zakona o poticaju u poljoprivrednoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Zakon) sredstva za poticaje se osiguravaju u proračunu Brčko distrikta BiH za svaku fiskalnu godinu. Pravo na poticaj imaju pravne osobe, poduzetnici i individualni poljoprivredni proizvođači na području Brčko distrikta BiH, pod uvjetom da je veći dio proizvodnje namijenjen ili za prodaju na tržištu ili za uskladištenje ili će biti potrošen kao reprodukcijski materijal u vlastitoj proizvodnji ili za realizaciju projekata i mjera ruralnog razvitka.

Odjel nije utvrdio načine i metode praćenja zadovoljavanja navedenih uvjeta za ostvarenje poticaja, tako da se u konačnici ne može utvrditi količina podstaknute poljoprivredne proizvodnje plasirane na tržište, uskladištene i sl.

Potrebno je utvrditi način i metode praćenja ispunjavanja uvjeta za ostvarenje prava na poticaj propisanih Zakonom.

5.5. Proračun kapitalnih potreba

Odobrena sredstva proračuna kapitalnih potreba za razdoblje 2012. - 2014. godina iznosila su **2.436.999,62** KM, a izvršena su u iznosu od 1.031.920,30 KM, ili 42,34 % izvršenja (Tablica 2 u Prilogu Izvješća).

Za 2014. godinu proračunom su odobrena sredstva u iznosu od **1.450.775,60** KM, a izvršena u iznosu od **106.724,04** KM što čini 7,36 % od odobrenog proračuna.

5.6. Ostali nalazi

Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2014. godine

Povjerenstvo za popis stalnih sredstava i sitnog inventara je imenovano Odlukom voditelja Odjela broj: 13-003741/14 od 3. 12. 2014. godine. Zadatak Povjerenstva je da, sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza

(Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 30/08 od 18. 7. 2008. godine), izvrši popis u Odjelu, sa stanjem na dan 31. 12. 2014. godine, te da Izvješće o izvršenom popisu dostavi Direkciji za financije – Središnjem popisnom povjerenstvu.

Člankom 7 Upute je propisan rok za dostavljanje popisa, najkasnije do **15. 1.** iduće godine. Uvidom u Izvješće popisnog povjerenstva dostavljenog Središnjem popisnom povjerenstvu ustanovili smo da je Odjel tek **16. 2. 2015.** godine sastavio svoje popisne liste, što nije sukladno članku 7 Upute.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti u rokovima propisanim Uputom.

Pored navedenog utvrdili smo da Izvješćem nije obuhvaćen popis donirane **poljoprivredne mehanizacije i opreme iz Narodne Republike Kine**, koje je uskladišteno u JP Luka Brčko, kao tuđeg sredstva koje je na stanju Odjela za poljoprivredu na dan 31. 12. 2014. godine. O navedenim sredstvima, popisno povjerenstvo Odjela je bilo obvezno, sukladno članku 4 stavku 1 alineji c) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza, sastaviti zapisnik o tuđim sredstvima u naturi i to pojedinačno uz popisnu listu.

Potrebno je Popisom sredstava Odjela, zapisnikom obuhvatiti i donirana sredstva zatečena na dan 31. 12. tekuće godine.

6. KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt Izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2014. godinu broj: 01-02-03-284/15 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se očitovao Dopisom broj: 13-002127/15 od 29. 7. 2015. godine i dostavio primjedbe na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, na primjedbe navedene u očitovanju na Nacrt izvješća, daje obrazloženje kako slijedi:

Primjedbu pod točkom 5.4.2. koja se odnosi na kontrolu broja laboratorijskih uzoraka krvi krava i junica, smo uvažili i ugradili u konačno Izvješće, zato što nam je dostavljena dodatna dokumentacija na temelju koje se vrši kontrola konačnog broja laboratorijskih uzoraka poslanih na pregled.

Uvažavajući ostale razloge, nesporne činjenice i pojašnjenja koja su dostavljena u Primjedbama na Nacrt izvješća o reviziji (da su se vodile aktivnosti na saniranju šteta od elementarnih nepogoda, da su poduzete aktivnosti da se utrošak električne energije za idući mjesec za Crpnu stanicu „Đurići” Vučilovac umanji za iznos koji je priznat dva puta i drugo), smatramo da nam nisu dostavljeni adekvatni dokazi koji bi utjecali na promjenu ostalih nalaza i kvalifikacija danih u Nacrtu izvješća.

Tim za reviziju:

Amra Mehić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

mr. sc. Ivana Gavrić

7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Struktura planiranih i izvršenih tekućih izdataka za 2014. godinu, po pozicijama Odjela, prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica br. 1

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući proračun za 2014. god.	Virmaniz. i Amandmani	Konačan plan 31.12.2014.	Izvršenje tekućeg proračuna sa 31.12.2014.	Postotak izvršenja 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6	6
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.448.059,74	-55.777,39	1.392.282,35	1.332.284,34	95,69
611100	Bruto plaće	1.435.909,74	-60.777,39	1.375.132,35	1.316.570,58	95,74
611200	Naknade troškova zaposlenih	12.150,00	5.000,00	17.150,00	15.713,76	91,63
612100	Doprinos na teret poslodavca	44.704,49	-3.646,64	41.057,85	38.673,52	94,19
	UKUPNO PLAĆE I NAKNADE	1.492.764,23	-59.424,03	1.433.340,20	1.370.957,86	95,65
613000	Izdatci za materijal usluge	1.272.128,00	6.000,00	1.278.128,00	974.930,81	76,28
613100	Putni troškovi	9.500,00		9.500,00	3.601,90	37,91
613200	Izdatci za energiju	48.500,00	14.500,00	63.000,00	57.887,78	91,89
613300	Izdatci za komunalne usluge	21.300,00	7.500,00	28.800,00	27.807,57	96,55
613400	Nabava materijala	172.828,00	10.000,00	182.828,00	168.155,67	91,97
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	39.900,00	9.000,00	48.900,00	43.359,90	88,67
613600	Unajmljivanje prostora ili zgrada	1.000,00		1.000,00	0,00	0,00
613700	Izdatci za tekuće održavanje	384.000,00	-41.000,00	343.000,00	276.628,46	80,65
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	7.100,00		7.100,00	4.432,64	62,43
613900	Ugovorene usluge	588.000,00	6.000,00	594.000,00	393.056,89	66,17
614000	TEKUĆE DOTACIJE	7.598.250,00	-11.000,00	7.587.250,00	7.579.918,01	99,90
614200	Dotacije pojedincima	7.539.250,00	-11.000,00	7.528.250,00	7.520.918,01	99,90
614300	Dotacije neprofitnim organizacijama	59.000,00		59.000,00	59.000,00	100,00
	Ukupan TEKUĆI proračun	10.363.142,23	-64.424,03	10.298.718,20	9.925.806,68	96,38

Proračun kapitalnih potreba

Tablica br. 2

God.	Planirani kapitalni proračun po godinama	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1.2014. g.	Izvršenje Kapit. proračuna u 2014. god.	Izvršeno na dan 31. 12. 2014. godine (4+5)	Neurošena planirana sredstava na dan 31.12.2014. (3-4-5)	% izvršenja na dan 31.12.2014 (6/3 x 100)	% izvršenja u tekućoj godini (4/3x100)
1	3	4	5	6	7	8	9
2012.	513.126,50	337.016,52	175.515,59	512.532,11	594,39	99,88	65,68
2013.	473.097,52	279.734,58	132.929,57	412.664,15	60.433,37	87,23	59,13
2014.	1.450.775,60	0,00	106.724,04	106.724,04	1.344.051,56	7,36	-
Ukupno	2.436.999,62	616.751,10	415.169,20	1.031.920,30	1.405.079,32	42,34	25,31